

Období novověku a doba moderní

Renesance 15. – 16. století

Barok 17. – 18. století

Klasicismus 2.polovina18.stol. –
1.polovina19.stol.

Romantismus 3.čtvrtina 19.století

Eklektismus poslední čtvrtina 19.století

Secese (1890 – 1905)

Renesance 15. – 16. století

- Renesance = obnova antického umění vznikla v Itálii, styl velmi volný, nebyl vázán žádnými pravidly
- Na nosné konstrukce použití kámen, více však cihly, povrchy omítány nebo obkládány kamenem, svislým nosným prvkem stěna v kombinaci se sloupem
- Renesanční klenby uzavřeného tvaru - musely přesně vymezit prostor, na vrchu zakončená klášterní neckovitá kupole, šlechtické paláce obvykle obdélníkového nebo čtvercového půdorysu s atriem
- U nás nejproslulejší letohrádek královny Anny „Belveder“ v Praze.

Renesance 15. – 16. století

- Renesance přinesla svým důrazem na člověka změnu typů všech staveb
- Místo hradů šlechtické zámky s upravenými parky, zahradními a vodními plochami
- Města postupně ztrácela středověký charakter

Barok 17. – 18. století

- Barokní architektura nejprve v Itálii, rychle se rozšířila do celé Evropy i do Střední a Jižní Ameriky.
- Rozdělila se do dvou směrů
 - 1. dynamický barok – používá místo jasných geometrických tvarů prostory o složitém půdorysu.
 - 2. klasicizující barok – používá renesanční tvary, stavby mají působit obrovskými rozměry.

Barok 17. – 18. století

- Materiály obdobné jako v renesanci především cihla, kámen zajišťoval dlažby a obklady - v 18. stol.se cihly už lisovaly a byly páleny v roštových pecích
- Sklo již ve větších rozměrech, okna často s okenicemi
- K vytápění sloužila kromě krbů také kachlová kamna, vodovod běžnou potřebou
- Barok druhým vrcholem výtvarného umění v českých zemích, malby a sochy na světové úrovni

Klasicismus

2.polovina18.stol. – 1.polovina19.stol.

- Sloh vznikl a rozvíjel se ve Francii, konstrukce i materiály obdobné jako v baroku
- Zdokonalila se výroba vápna, cementu a objevil se nový stavební materiál – beton
- Koncem 18. stol. se začalo železo používat ve formě litiny převážně na konstrukce krovů a mostů.
- S přílivem obyvatelstva do měst se začaly stavět činžovní domy, pavlačového typu. Rovněž nemocnice, divadla
- rozvoj železniční dopravy - nádraží

Klasicismus

2.polovina18.stol. – 1.polovina19.stol.

- S rozvojem manufakturní, později průmyslové výroby se budovaly továrny – u nás textilky, cukrovary, pivovary, porcelánky, sklárny a první továrny na zpracování kovů
- Díky rozvoji lázeňství byla u nás založena města Františkovy a Mariánské Lázně
- Klasicismus velmi oblíbeným stylem také v Británii a odsud se rozšířil do Severní Ameriky
- Na konci klasicistního období se tvary zjednodušily, a vznikl tak styl zvaný „**Empír**“ - doba Napoleonova císařství, doba velké přestavby měst
- Bouraly se městské hradby - vojenská technika byla schopna je překonat

Romantismus 3.čtvrtina 19.století

- V 19.století velký rozvoj techniky
- Stavební materiály nově vyráběny pomocí strojů
- Na stropní konstrukce se začínaly používat železné válcované profily. Používala se zdravotní keramika (umyvadla, WC mísy), lité tabulové sklo velkých rozměrů, výtahy osobní i nákladní a pokojová kamna

Romantismus 3.čtvrtina 19.století

- Tvarově můžeme toto období rozdělit následovně:
 - 1. novorománský styl-používal románské tvary kleneb, oken, vstupů, vnitřní mozaiky
 - 2. novogotický styl - vrátil se ke gotickým prvkům - při stavbě kostelů
 - 3. novorenesanční styl - používal prvky italské i české renesance, v českých zemích byl spojován s obdobím národního obrození - Národní divadlo, Národní muzeum, Rudolfinum
 - 4. novobarokní styl -používal se u staveb venkovských kostelů, ale také palácových staveb
 - 5. styl, který si bere za vzor některou z východních kultur - byl použit např. na zámku Lednice

Eklektismus

poslední čtvrtina 19.století

- V této době se styly začaly objevovat společně na jedné stavbě
- Došlo k velkému rozvoji litinových železných konstrukcí. Na konci století např. ocelová konstrukce pařížské věže Ing. Eiffela a podle ní postavena petřínská rozhledna v Praze

Eiffelova věž v Paříži

Petřínská rozhledna v Praze

Secese (1890 – 1905)

- Secesní stavby mají většinou plochou fasádu, která je zdobena plastickými motivy rostlin, barevnými mozaikami, sochami, ozdobným písmem, barevnými skleněnými vitrážemi, kovovým tepaným zábradlím, římsami či atikami
- Z českých staveb např. Hlavní nádraží a Obecní dům v Praze
- Významnou událostí z přelomu 19. a 20.stol. bylo používání železobetonu

Obecní dům v Praze

Budova Hlavního nádraží v Praze